

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē
Istoria**

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput XVIII. Quomodo populus adversus Theophilum & reliquos Episcopos seditionem excitaverit, & Imperatores conviciis appetierit. Et qua ratione revocatus Ioannes sedem suam receperit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

CAPUT XVIII.

Κεφ. ιη̄.

Quomodo populus adversus Theophilum
& reliquos Episcopos seditionem excitaverit,
& Imperatores coniunctis appetierit.
Et quare revocatus Joannes sedem
suam repperit.

Οτι εἰσασθε τὸ πλῆθος κατὰ Θεοφίλου καὶ τῶν ἑταίρων
καὶ τακρατέντας ἐλοιδορεῖται, αὐτοκληθεῖται τοῦτο
τοῦ παλιν ἐπὶ τῷ Στρόβιῳ διήγετο.

AT plebs Constantinopolitana, cum hæc sub vesperam cognovisset, ad seditionem prorupit. Et prima luce concursu ad Ecclesiam facta, tum alia multa vociferati sunt, tum majorem Synodum de hac causa cognoscere debere. Et cum ii quibus ab Imperatore mandatum fuerat, ut eum in exilium abducent, id ipsum urgerent, illi reluctabantur. Sed Joannes, veritus ne alterum sibi crimen affingeretur, vel quod Principi parere noluisset, vel quod populum ad seditionem concitasset; triduo post latam depositionis sententiam, disperso hinc inde populo, circa meridiem latenter ex Ecclesia discessit. Cumque jam abduceretur, populus graviter tumultuatus est, & Imperatorem totumque Synodum, sed præcipue Theophilum & Severianum, maledictis appetit. Ambo enim isti auctores fuerant insidiarum. Severianus vero cum in Ecclesia per id tempus sermonem haberet, depositionis Joannis tententiam laudavit, utpote in hominem arroganter, et si nullum aliud crimen esset, prolatam. Cetera enim delicta, ut aiebat, Deushominibus indulget: superbis autem resistit. Ob hæc populus indignatus est, iramque suam renovavit. Nec jam amplius à seditione revocari poterat; sed tum in Ecclesiis, tum in foro tumultuabatur. Denique ad ipsum usque palatium progressi, cum ululatu & lamentis, orabant ut Joannes revocaretur. Proinde Imperatrix supplicationibus populi vieta, marito ut annueret, perlungit: missisque confessim Brisone, omnium quos circa se habebat Eunuchorum fidelissimo ex oppido Bithyniae Preneto Joannem reduxit, scribens se nullatenus partipem esse insidiarum quæ aduersus illum structa fuissent, sequi illum honore prosequi, ut sacerdotem & initiatorem libertorum suorum. At Joannes reversus in suburbano Imperatricis ipsius, circa Anapolum resedit. Nec ante judicium majoris Synodi,

TO δὲ πλῆθος ὡς ταῦτα ἔχοντας κατευ-
τικόπολες τοῖς δεῖπλοις ὀνίσιαι, τοῖς
σάσιν κεκίνηται· καὶ συνδέαμολις ἔστι τοῖς
τελευτησίαιν, ἀλλα τέ ποιλα αἰνέραραι,
καὶ αἱς δέοι μέγιστα σύνοδον τοῖς αὐτοῖς δια-
λαβεῖν· καὶ πετεγόσιν τέ τῶν ἐκ βασιλε-
ωσεσταγμάτων εἰς ἵστερον αὐτοῖς απο-
γένεται, καὶ συνεχώρευν· ὃ γέ, δεῖπλας μητέτεραι
αὐτῷ ἔγκλημα πλαδῆ, ή ὡς βασιλεῖσσοι.
Θεῶνται, ή τὸν δῆμον Σαραπίων, μέρη τοῦ
μὲν τελευταισίων, διασπασθεῖσθαι τοῖς πλη-
θεῖσι μεσημερείαιν λαζαν αἰτεῖται
ἔγκληματα· καὶ δὴ αὖτε αἴπαγμά, κα-
λεπώδει λαος εἰσασίας βασιλεα τέκνηται
σύνοδον, καὶ μάλιστα θεόφιλον καὶ σεβα-
νὸν ἐλοιδόρευν· αἱμφω μὲν γδὲ δεχηγότι
σεπιεύλης ήτον· ὃ δὲ σεβηγότις καὶ πτο-
κλησίας τοῦ διδάσκων, εἰσήνεται τῷ μη-
δίναι καθαίρεσται· αἱς καὶ διδάσκοι, οὐδὲ
μηδὲ λιγὸς ἕτερον ἔγκλημα γενημένον· γ
μὲν γδὲ ἀλλα ἔφη, αἰματίημα συγκρ-
εεῖ τοῖς αὐτρώποις τὸ θεῖον· ναζηρεῖσι
ἢ αὐτιστούσαι· ἐπὶ τάτοις γέ σεμνοτε τοῦ
πληθοῦ, καὶ τελε σεργεῖσιν αὐτοῖς, καὶ αὐ-
τοῖς εἰσασίας· καὶ ετεῖνον ἔγκληματα, ετεῖνον
αὐγοράς περιεμένην πενήνειον· αἴμα δὲ ὄλονται
γδὲ οὐδυνεμός μέχει καὶ αὐτῶν τῶν βασιλεών
προσόντες, ἐδέονται τοῖς αὐτοῖς αἰτεῖ-
σθεῖσα· εἴξαται γέ ταῦς ικεσίας τοῦ δικαιοβα-
σιλίας, πειθεῖται αὐτὸς ἐπινθεῖται· τοῦ δέ
τελεολαντα τὸν αὐτοῦ διληπτόν διέγε-
νεται φατα, ἐκ τενέτη τῆς βασιλίας οὐ-
άντων ἐπιανήγαγεν· αὐτὸς εἴσαι τοῖς καὶ
αὐτοῖς βεβελευμένων δηλωσαται, καὶ δια-
δέξαι αὐτοὺς ἔχειν, οὓς οἱερά καὶ μυσαγωγία τοῦ
αὐτῆς παιδῶν· ὃ γέ ἐπανελθάνει, οὐ περ-
σέω αὐτῆς τῆς βασιλίδος· αἰτεῖται πάλιν
διέτριψε· Καὶ περικείσεως μέγιστον τοῦ αὐτοῦ,

νι εἰς δῆλον ὡς αἰδίνως αὐτοῦ οὐκέτη τῆς ἐπισκο-
πῆς, παρεῖστο τέως τὴν εἰς τὸν πόλιν εἰσο-
δον ἐπειδὴ πάλιν ὁ λαὸς πραγμάτευει καὶ τὸν
κατεύθυντας ἐλοιδόρεις, βιαζεῖς εἰσῆλθεν· ἐν
ψαλμῷ διαίτης ὃ τοῦ συμβολίου πεποιημέ-
ναις ἵστατος ὁ δῆμος· ἔφερεν δὲ κηρύ-
κα μήρες οἱ πλεῖστοι, ἀγαθοὶ εὐλόγοι εἰποῦσι τοῖς
κληπταῖς παραιτήμενον τε, καὶ πολλάνις
ιχνεύσιμον χριστιανού πρότερον τὸν καταψυ-
φισταῖς αὐτὸν πάλιν αἴτοψι φίσας, ὡς
ιερόστοι θέμις, μάγνησαν τὴν εἰρήνην τοῦ
λαῶς τοποστήπειν, καὶ εἰς τὸν ἐπισκοπικὸν καθι-
σταθέντον αναγκαστεῖσθαι, καὶ χρέοις πα-
νιεξῆλθε λόγον· ἐν χαρεστάτης ὃ εἶκόν·
Ἄστορμας λαβὼν, ὑπεδίλλε Θεοφίλον μην
εὑρεῖσαι τοῖς ἵστασιν εἰκληπτον ἐπιχρι-
στιγμῶν τὸν αἰγυπτίων Βασιλέα τὸν δέρε-
αμενόν παλαιότερον γαμελίῳ, ὡς αἱ ἡμέραι
ισορέσσονται· τὸν δὲ λαὸν ὡς εἰκόσι ἐπισκοπεῖς
τῆς αὐτοῦ θυμίας, καὶ τὰς κρατήσεις τῆς αὐτοῦ
αὐτοῦ δινοίας, εἰς πολλὰς καρτεῖς καὶ διφο-
μιαν τῷ Βασιλέως καὶ τὸν αὐτὸν γαμελίον, τὸ
πλῆθος ἐπίκιτον, ὡς καὶ ἡμελῆ καταλιπεῖν
τοῦ λόγου.

A quo palam fieret Episcopatum ipsi in-
juste ademptum suisse, ingredi in urbem
sustinebat. Sed cum populus denuo in-
dignaretur, & Imperatores conviciis
incesseret, coactus tandem introivit.
Porro populus psalmos canens ad prae-
sens negotium compositos, plerique
etiam cereos accensos manibus gestan-
tes, obviam ei progressi, ad Ecclesiam
cum deduxerunt. Et quanquam fecu-
lantem, ac sepius affirmantem prius ne-
cessere esse, ut qui ipsum condemnave-
rant, mutata lententiā nunc abfolye-
rent, compulerunt, uti mos est Episco-
pis, pacem populo dare, & in Episco-
pali folio confidere. Coactus itaque,
extemporale quoque habuit oratio-
nem. Sumptuque argumento ex elegan-
tissima similitudine, figurate indicavit,
Theophilus quidem tentasse vim in-
ferre Ecclesię suę, perinde ac olim re-
gem Aegyptium uxori Patriarchae Abra-
hami, ut refertur in sacris Hebraeorum
libris: Populum verò ob propensum
erga eum, & Imperatores ob pro-
lixam benevolentiam, ut par erat, lau-
dibus prosecutus, tantos multitudinis
plausus totque acclamations in laudem
Imperatoris & Augustæ excitavit, ut
orationem imperfectam abrumpere sit
coactus.

Κεφ. Α'.

CAPUT XIX.

*De improbitate Theophilii, deque inimici-
tatis inter Aegyptios & Constantinopolita-
nos: & defuga Theophilii. Item de Nilam-
mone monacho: & de Synodo pro 10-
anne collecta.*

ΤΟΥ Εοφίλῳ ἥ απορῶν ὅτι χρήσαιο τοῖς
παρεστοῖ, σὸν ἐθέρρι, καίτερο προδυ-
μέμφεις εἰς τὸ Φανεροῦ διαβάλλειν ιωάν-
νην, ὡς αὐτοῦ νόμως μέσει καταίσεσσιν ιερω-
μόνον ἥδη γῆτοις κρατεῖσι τοῦσκρέστων, οἱ
διὰ τὴν κύπριν τὸ δῆμον, παρειλέμενον ἐπαν-
ειλεῖν εἰσιστοῦσι· τοῖς ἥ πρακτεῖσθε κατη-
γόροις διατάξειν καὶ Δησοῦτον τοῦσκρέτηκεν,
οἵτεις ἐντελθεῖν θύλογωτέραν τῶς αἰπάν
διρήσθεν τῆς ιωάννης καταίρεσσας· αὐτε-
ρεῖστων ἥ τῷ αὐτῷ ἐπιλιπέσιν, ὡς εὐ-
μιλιον εὖθε ὄμιλοτιστικὸν, τὸν αὐτοῖς
κατενεδαι· τῷ δὲ τοῦ θεοφίλου Κα-
ναπία ιχυριζομένων, ἐπιλαβόμενοι τὸ ἔρι-
δο· τὸ λοιπὸν τῶν ἀλεξανδρέων Καιγυπτίων

AT Theophilus ambigens quid fa-
cto opus esset, licet Joannem publi-
cē acculare vellē, quod contra præscri-
pta legum, post depositionem facer-
tio fungeretur, non tamen satis fiducia
habebat. Norat enim se hoc facto Im-
peratorem & proceres offensurum, qui
propter populi fationem eum invitū
redire compulerant. Igitur accusatori-
bus Heraclidis, judicium contra absen-
tem constituit, ratus ex ea re probabi-
liorem se causam deponendi Joannis ar-
repturum. Séd cum amici ejus contradic-
erent, nec justum, nec Ecclesiasticum
esse affirmantes, hominem absentem ju-
dicare, Theophilus vero cum suis con-
tra niteretur: hinc reliqua Aegyptiorum
Ffff f iij